

Ärendesammanfattningar 2009

Sammanfattande texter av Örebro Rättighetscenters
ärenden mellan 090501-090931

Örebro Rättighetscenter är en ideell antidiskrimineringsbyrå som arbetar mot diskriminering och för människors lika rättigheter. Vi hjälper människor som känner sig orättvist behandlade på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

I detta häfte sammanfattas Rättighetscenters ärenden som avslutats mellan den 1 maj och den 30 september 2009. Alla texter har avidentifierats, och vissa detaljer har utelämnats för att värna om våra klienters integritet.

Örebro Rättighetscenter
Drottninggatan 43
70222 Örebro

019-18 40 18
www.rattighetscenter.se
info@rattighetscenter.se

<i>Kränkning i butik</i>	
Grund:	Etnicitet/Man
Samhällsområde:	Tillhandahållande av varor, statlig
Beskrivning:	K skulle handla på Systembolaget och var den dagen klädd i en tjock dunjacka. Väl på plats hade K svårt att bestämma sig vad han skulle köpa. När han gick förbi en butiksanställd kände han att denne rörde honom på ryggen och påtalade detta. K begärde att få prata med butikschefen eftersom han kände sig kränkt av att personalen visiterat honom utan att först ha talat med honom. Butikschefen verkade enligt K inte ta saken på allvar.
Våra åtgärder:	Byrån startade en utredning och kontaktade cheferna på Systembolaget, men lyckades inte få parterna samlade för ett möte. Ärendet avslutades eftersom klienten inte var anträffbar.
Diskriminering:	Oklart.

<i>Kvinna diskriminerad på arbetsplats.</i>	
Grund:	Etnicitet/Kvinna.
Samhällsområde:	Arbetsliv, offentlig sektor.
Beskrivning:	K blev missgynnad av sin arbetsgivare, då inte blev kallad till en intervju för ett chefsjobb på samma arbetsplats, fastän hon var kvalificerad. K blev även utfrysad från kalendarier på intranätet och från gemensamma aktiviteter, samt fick dålig eller ingen information från ledningen.
Våra åtgärder:	Ärendet anmäldes till DO, som uppmanade K att hennes fackförbund borde driva ärendet vidare. Ärendet slutade i förlikning mellan arbetsgivaren och facket, och K fick ersättning.
Diskriminering:	Ja.

<i>Kvinna nekad garageplats, ledde till förlikning</i>	
Grund:	Etnicitet/Kvinna.
Samhällsområde:	Bostad, privat sektor.
Beskrivning:	K bor i en bostadsrättsförening och hennes man stod i kön för ett garage. Paret gick dock skilda vägar och då ett garage blev ledigt, struntade styrelsen i att ge K en garageplats trots att hon menade att hon fortfarande stod i kön. Styrelsen menade dock att då hennes man flyttat från föreningen gällde inte platsen i kön. En styrelseledamot säger även att om K inte slutar tjata, ska han se till att hon blir vräkt. Styrelsens f.d. ordförande kan styrka K:s berättelse om både köplatsen och hotet.
Våra åtgärder:	Ordnade ett möte/förhandling mellan K och bostadsrättsföreningen, vilket resulterade i en förlikning och att K fick en garageplats. Vad gäller hotet blev K rekommenderad att anmäla saken till polisen.
Diskriminering:	Oklart.

<i>Diskriminering vid anställningsrekrytering.</i>	
Grund:	Ålder, etnicitet samt religion/Man.
Samhällsområde:	Landstinget.
Beskrivning:	K har tidigare varit anställd som trädgårdstekniker/trädgårdsmästare inom Landstinget. När två nya tjänster (parkarbetare och trädgårdsmästare) öppnades inom organisationen sökte K dessa, men blev aldrig kallad till intervju. Istället blev 18 unga män och kvinnor kallade – alla med svensk bakgrund. Ingen av de kallade hade heller lika lång yrkeslivserfarenhet som K, och två av de kallade var inte behöriga till tjänsten.
Våra åtgärder:	Begärt handlingar och jämfört K:s meriter med de som blev kallade. Anmält ärendet till Diskrimineringsombudsmannen.
Diskriminering:	Ja.

<i>Diskriminering och kränkande behandling inom vården.</i>	
Grund:	Etnicitet/Kvinna.
Samhällsområde:	Psykosvården
Beskrivning:	K kontaktar Rättighetscenter å sin mors vägnar. Efter viss kontakt mellan modern och vården blir modern tvångsomhändertagen, enligt K sker detta på ett våldsamt sätt. K besökte modern vid flera tillfällen under tiden inom vården, men hon får tunga mediciner och är inte kontaktbar. När hon till slut skrivs ut mår hon väldigt dåligt; bland annat blodiga sår på benen, svullnad i halsen av medicinen, huvudvärk, trötthet.
Våra åtgärder:	ÖRC anser att ärendet inte faller under diskrimineringslagstiftningen, och inte under den verksamhet som ÖRC i första hand skall driva. ÖRC hänvisar istället till andra instanser; Socialstyrelsen, Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd samt Patientnämnden. K hänvisas även till JO, då JO har ett ansvar att regelbundet inspektera bland annat psykiatriska sjukhus.
Diskriminering:	Nej.

<i>Könsdiskriminering på gruppboende för handikappade.</i>	
Grund:	Kön/Man.
Samhällsområde:	Gruppboende för handikappade, offentlig sektor.
Beskrivning:	K har arbetat på ett gruppboende för handikappade inom kommunen. Han hade fast anställning på 93 %, och en kvinnlig kollega hade fast anställning på 90 %. När kvällspassen skulle fördelas fick K 23 kvällar per månad, medan den kvinnliga kollegan endast blev tilldelad 11 kvällar. När K påpekade den orättvisa fördelningen blev han omplacerad till en annan arbetsplats. K har varit i kontakt med facket angående det inträffade, men de anser inte att diskriminering har skett.
Våra åtgärder:	Begärt handlingar från arbetsplatsen. Personalansvarig på arbetsplatsen anser dock att de inte har någon skyldighet att samarbeta med ÖRC, och därför inte vill ge ut några handlingar. Ärendet har anmälts till Diskrimineringsombudsmannen,
Diskriminering:	Ja.

<i>Tjänstefel inom polisen.</i>	
Grund:	Kränkande behandling/Kvinna.
Samhällsområde:	Polismyndigheten.
Beskrivning:	K blir stoppad av en polispatrull, och misstänks för rattfylleri under påverkan av narkotika. Hennes körkort omhändertas omedelbart, och hon förs till polisstationen för provtagning och förhör. Proverna som tas visar sig sedan vara negativa, varpå Länsstyrelsen beslutar att upphäva Polismyndighetens beslut angående omhändertagande av körkortet.
Våra åtgärder:	Tjänstefel och maktmissbruk inom Polismyndigheten regleras i Brottsbalken. På grund av detta hänvisas K till att göra en polisanmälan.
Diskriminering:	Nej.

<i>Ansökan om ID-kort hos Skatteverket.</i>	
Grund:	Etnicitet/Man.
Samhällsområde:	Skatteverket.
Beskrivning:	K flyttade till Sverige 2006. Sedan dess har han studerat <i>Svenska för invandrare</i> , och sedan sex månader innan kontakten med ÖRC är han arbetssökande. K har ansökt om ett svenskt ID-kort för utländska medborgare på Skatteverket, men fått avslag. Anledningen är att han inte kan intyga vem han är, vilket i vanliga fall ska ske antingen genom giltiga ID-handlingar eller genom intygsgivare. K har inga giltiga handlingar, och hans enda möjliga intygsgivare är tjänstemän vid kommunal eller statlig myndighet, som har en yrkesmässig relation till K.
Våra åtgärder:	ÖRC har försökt klargöra vem K kan använda som intygsgivare. ÖRC har även hjälpt till att överklaga Skatteverkets beslut.
Diskriminering:	Ja (strukturell diskriminering men faller utanför lagen)

<i>Diskriminering på grund av funktionshinder.</i>	
Grund:	Funktionshinder/Man.
Samhällsområde:	Utbildning, privat sektor.
Beskrivning:	K tar kontakt med ÖRC med anledning av att hon anser att hennes son blivit diskriminerad på grund av sitt funktionshinder i samband med att han försökt ta körkort. K har redan gjort en anmälan till Diskrimineringsombudsmannen, men vill att ÖRC också ska utreda i ärendet.
Våra åtgärder:	ÖRC kontaktar DO för att se vad som gjorts i anmälan och meddelar senare till K att hon kan vända sig till STR, Sveriges Trafikskolors Riksförbund.
Diskriminering:	Ja.

<i>Könsdiskriminering på psykiatrisk klinik – fyra ärenden.</i>	
Grund:	Kön/Kvinna.
Samhällsområde:	Arbetsliv.
Beskrivning:	K sökte i februari 2009 sommarvikariat hos Rättspsykiatriska Regionkliniken i Örebro som skötare/behandlingsassistent. Hon sökte jobb på fyra alla avdelningar men blev bara kallad till anställningsintervju på en avdelning. Under intervjun uttrycker enhetschefen på denna avdelning att de helst ser manliga anställda. K får senare ett samtal från enhetschefen där denne meddelar att K inte kommer att få tjänsten med hänvisningen ”vi vill helst ha killar”.
Våra åtgärder:	ÖRC inleder en utredning om diskriminering och tar del av uppgifter om kompetenskrav för skötare och även den jämställdhetsplan som man arbetar efter på Rättspsykiatriska kliniken. Sammanlagt jämfördes 45 personer som har sökt arbete till avdelningarna. Utredningen visar att kvinnan har diskriminerats på samtliga avdelningar. Alla fyra avdelningarna anmälades till DO.
Diskriminering:	Ja.

<i>Ej styrkt etnisk diskriminering vid rekrytering.</i>	
Grund:	Etnicitet/Kvinna.
Samhällsområde:	Arbetsliv, offentlig.
Beskrivning:	K hade sökt flera lärartjänster, men fick inte komma på intervju trots att hon enligt egen mening uppfyllt de krav som ställts i platsannonsern. K kontaktade rektorn på skolan efter att ha skickat in en ansökan, för att försäkra sig om att den kommit fram. Hon meddelades att ansökan först skickas till kommunens personalavdelning. Personalavdelningen informerade i sin tur att det i första hand är tillsvidare anställda inom kommunen, som får komma på anställningsintervju och att det dessutom råder anställningsstop inom kommunen. K anser att hon diskriminerats på grund av att tillsvidareanställda inom kommunen får företräde till tjänsterna. Hon undrar även om inte kommunens rekryteringsmetoder strider mot regeringens mål att sänka arbetslösheten.
Våra åtgärder:	Byrån kontaktade kommunens personalavdelning för att få reda på hur rekryteringar går till inom kommunen. Eftersom det är en arbetsrättslig fråga kontaktas även facket. Byrån hjälper till slut K att göra en JO-anmälan.
Diskriminering:	Nej.

<i>Funktionshindrad har svårt att få bostad.</i>	
Grund:	Funktionshinder/Man.
Samhällsområde:	Bostad, offentlig sektor.
Beskrivning:	K ringer om hennes son, som är psykiskt sjuk efter en grov misshandel. K är orolig för sonen då han blivit vräkt från sin bostad och är bostadslös sedan två år. Han har tidvis bott på ett härbärke och varit inlagd på sjukhus. Kommunen har lovat att ordna en bostad åt sonen, men det händer ingenting. Sonen önskar en plats på gruppboende.
Våra åtgärder:	Hjälpt till med kontakt mellan K och hennes sons gode man. Den gode mannen berättar att sonen är under utredning för att se vilka behov som finns. K är nöjd med lösningen.
Diskriminering:	Nej.

<i>Funktionshindrad ansökt om bilstöd hos Försäkringskassan.</i>	
Grund:	Funktionshinder/Kvinna.
Samhällsområde:	Myndighet, Försäkringskassan.
Beskrivning:	K har en funktionsnedsättning och har sökt grundbidrag för bilstöd av Försäkringskassan (FK), vilket hon beviljades. Bidraget löpte under sex månader. I efterhand sökte K även anskaffningsbidrag, som hon efter lång handläggningstid fick beviljat två dagar innan tiden för grundbidraget löpte ut. Resultatet blev att K registrerade en bil hos FK i all hast, men köpte en annan bil efter noggrant övervägande. FK ansåg dock att K köpt bilen efter att tiden för bidraget löpt ut, och krävde tillbaka hela summan på 80 000 kronor.
Våra åtgärder:	Byrån hjälpte K med att skriva en ansökan om att ompröva beslutet från FK.
Diskriminering:	Nej.